

Տիգրաթ օլունտուղունա կէօրէ, Էրզ-
րում գաղասը աղագիսինն ծնտա տօգու-

գունա իսլամար միւթէսարըրօ օլուպ , վէ Հայալու իսէ ասէթա էսիրէր մագա- մընտա չալըմագտա իմիշէր . չիւնքի , մէրգուժան չիթիթիւրտէն բէք Փագըր- լարը արաղի սահիպլէրինէ տէօրտէր պէ- շէր պին ղուրուշ , վէ պիրազ իւրուտէ օլանլարը օն պէշ երկիրմիշէր պին ղու- րուշ պօրճուլ օլուպ , վէ պիւթիւն էմ- վալ ու էմլաքլէրի իսէ , անճագ իքիշէր իւշէր պինտէն պէշէր ալթըշար պին ղու- րուշ գըրմէթինտէ պուլունտուղու շէօյ- լէ տուրսուն , կիւնտէն կիւնէ տախի պօրճլարը էքսիւթէրիպ արթմագտա իմիշ :

Կերչի Մուշ վէ վան գագալարընտա Հայալարտան խայլեծէ թօրրագ սահիպի քիմէսնէլէր վար իմիշ իսէտէ , օնլարըն մահաուլարընտա տախի նըսթըն ֆիւրտ- լէր գապթ իթմէքտէ իմիշ , Պու մալիւ- մաթլարը պիզէ եագան պաթ , պուրաճըգ- տա , արթըգ թափսիլաթըն պիւտիւթ- կէ գալէմի ճէսարէթ իտէմէտիկինն պէ- եանիլէ , վէ ղայրիշիւմ , վէ ղայրիշիւմ իլէ կէշի վէրմիշ տիր . շէօյլէ քի , պու թարափլարտա տէրքեար օլան սէֆալէ- թի թէսալվուր իտիպ վէ գալէմէ ալմագ իշին , կիտիպտէ պիր տէֆա կէօզ իլէ կէօրմէք , վէ Փուգարանըն ֆէրեատ ու ֆիղանըն գուլագ իլէ իշիթմէքտէն պաշ- գա պիր չարէ պուլունմատըղը , չիւնքի մէրգուժան պիշարէլէր սըղալըշարը սէ- տալարըն , ասլա տիշարը չըգարամատըգ- լարընտան , էնինի սինէլէրիլէ պիւրիքտէ ղայպ օլուպ կիթ տիքլէրի տախի իշար ի- տիրմիշ տիր :

Պու հալատիսաթը պիզէ եագան գաթ , հէր նէ գատար ղագէթատա տէրճ իտիւ- մէք իւզօն եագամըն իսէտէ , Սալթա- նաթը սէնիյե հագընտա վաճիպէտէն պուլունտան սատագաթ ու ուպուտիյե- թիմիգ իգթիգասընճա , ղագէթաճըլըգ մագիթէմիլի էտա իտէրէք , աճիգանէ հիւքիւմէթի սէնիյեէնն նագարը հա- միյեթ վէ մէրհամէթինի տալէթ իթ- մէք նիյեթի խալիսէսիլէ պէեանընա իճ- թիսար իլէմիշիգ տիր :

Ի Զ Մ Ի Տ

Մանգուժմիդին 299 ունճու նիւսիւ- անտէ կէլվէտէն կէլմէ պիր մէքթուպու- մաէլի տէրճ իտիրմիշ , վէ Բուժ տէլիգանը- լարը թարափընտան , « պիզ կիրիտիլիգ , ա- տամը շէօյլէ եագարըղ , պէօյլէ եագարըղ » տէնիլմիշ օլմասը տախի , հէր նաթը իսէ զիքր օլունմուշ իտի . պու տէֆա իզմիտտէն ալ- տըղըմըգ էմիլիթէ շանան պիր մէքթուպ- տա , մէքթուր եագըղըգըգ քէլամըն քիմ- տէնին տիւնանտան չըգամատըղը պիւտիլի- միշ օլունտուղուտան , հագգանիլէթէ րիայէթէն իշարընա միւսարաթ իթմիշիգ տիր : Բէ- գալիք մէքթուր մէքթուպտա օգունտուղու- նա կէօրէ , Հասան թանսին բաշա հագընթ- լէրի հուգըրուտա թարափէյն մուհաքէմէ իտիլտիքլէրինտէ , իքի թարափտա տախի

գագանաթ պուլունտուղու անլալըմը , վէ Տէլի Օհան նամ քէսին թիւֆէնկի բաթլամա- սըլա գալանըն գիւտտէ չիտտէթ քէսպ իթմէ- սինէ սէպէպիլիթ վէրիւմիշ , վէլ հասըլ թա- րափէյնն սահիպ թագսիրաթլարը պիր գաշ կիւն մահպէտտէ պէքլէթտիլիթտէն օօն- րա , բաշայի միւշարիլէյն հագընթլէրի հու- ղուրարընտա , բէտէրանէ նասիպթլար ի- լէ էօրիւշտիւրիւմիւշ , պարըշտըրմը , վէ պիր տահա էօյլէ ուլղունտուղ հարէքէթտէ պուլունտուղարընտա գիւտտէ ճէգա չէքէ- ճէքլէրի պէեանիլէ , պիրէր քէֆիլլէրի ա- լընարագ գօյվէրիւմիշ տիր :

Կէլվէտէ բէք էսէֆ իտիպ վէ ութանճագ պիր ճինայէթ վուգուա կէլտիկի , վէ սահիպ ճինայէթլէրին տախի պէշ նէֆէր Հայ տէլի- գանլարը օլունտուղարը , շէօյլէ քի , պաղ- լար արասընտա , պիր սէնէլիք պիր Բուժ կէլինին րասթ կէթիւրտիքլէրինտէ , ըրգընա գատ իթտիքլէրինտէ , պիշարէ չիմտի ֆէ- նա սուրէթտէ քէյֆսիլ օլուպ , վէ մէրգու- ման սահիպ թէօհմէթլէր իսէ իզմիտտէ մահ- պէտտէ իմիշլէր : Պու հալատիստէ հիշ միւ- պալաղա օլմանըպտա , մէրգուժան տէլիգան- լըլարըն պէշի տախի չու ճինայէթէ հիսսէտար օլունտուղարը հալտէ , գիւտտէսիլլէ շանանը թէէսսիլթ տիր . չիւնքի բէք պիւրիք ճան- վէրիւք տիր . լաքին կէլվէտէն ալտըղմըգ պիր մէքթուպտա նէգարէն , կիւնա եալընըգ պիրտի ճիւնհա սահիպի օլուպ , տիկէր տէօրթ նէֆէրի պիղայրի հագըն մահպէտտէ պէք- լէմէքտէ իմիշ . պագալմ էլպէթթէ իլէրու- տէ հագըգաթի հալ գահիլէ չըգանագ տըր , օլ վագըթ իշարընա միւսարաթ իտէրիգ :

Տիւնքի կիւն իզմիտտէն ալտըղմըգ պաշ- գա պիր մէքթուպտա նէգարէն , տէօրթ պէշ պտան պէրու Պուրսա սանճալընտա օն պէշ երկիրմի նէֆէր դատար հայտուտ իշտա օլ- մուշ , վէ Պուրսա գըր սէրտարլարը չիմտիլէ գատար հիշ պիրտիլի թութա մամըշլար իսէ- տէ , պու կիւնլէրտէ իզմիտ սանճալընա կէշ- տիքլէրի իշտիլտիքտէ , անիտէ գըր սէրտար- լարը չըգարըմը , վէ բէսմէն իշտիլտիկինն կէօրէ , մէրգուժան հայտուտարը եագալա- եարագ , իքիսինի վուրմուշար , իքիսինի մէճ- րուհէն թութմուշար , վէ տիկէլլէրին տախի հալեա բէշինտէ կէլվէքտէ իմիշլէք : Պու հայտուտարըն դանդի թագըմտան օլունտու- լարը հէնուգ անլալըմամը տըր . ֆագաթ չու գատարը անլալըմը տըր քի , օն սէքիշ նէֆէրտէն իպարէթ օլուպ , Պագար-քէօյլէ թապի օլան Չէնկիլէր գարիէտինտէ պաթը- մըշլար իսէտէ , թէքրարէն Պուրսա սանճա- ղընա գաշմըշլար տըր :

Հասան թանսին բաշա հագընթլէրի սայ ու հիմմէթ վէ տիգգաթլարը սայէտինտէ , պու սէնէ տախի հայտուտար իզմիտ սան- ճալընտա րահաթ իտէմէյիպ , վէ իպատուլա- հըն էմիլիթ իւզրէ իշ վէ կիւն վէ Եօլճու- լուղուլա մէշղուլ օլապիլէճէկի մէմուլի դա- վիտէն տիր . լաքին Յւլա վէրէյտիտէ , Փու- գարա , հայտուտար երկղիւնտէն չէքտիքլէ- րի պէլա վէ ֆէնալըլարըն պիր գաշ միսիլ- նի , չօգ տէֆա կէօրիւտիւկիւ միսիլու , գըր- սէրտարլարը իլէ գապթիլլէր երկղիւնտէն չէքմէյիլլէր :

Իսթանպուլտա օգգասը 60 փարանա օ-

լան էթմէյին օգգասը իզմիտտէ 75 փարա- նա նարղ վէրիւմիշ իքէն , պիր թագըմ միւհ- թէքիլլէր հէմ 25-30 տիրհէմ էքթիք , վէ հէմտէ բէք չիլ էթմէք չըգարարագ իպա- պատուլանա մէհպուրի եէտիրմէքտէ օլ- տուղլարընտան , հիւքիւմէթ թարափընտան ճէլպ իլէ ճէգայի նագտի ալընմը տըր :

Կէլլէն կիւնլէր իզմիտ պագալարը , եա- լընըգ պիր գաշ թանէսի միւսթէնա գալ- տըղը հալտէ , քէաֆթէթէն իքի կիւն տիւք- քեանլարըն աշմամըշլար տըր . չիւնքի նարղ- տան գիւտտէյն պիր չէյ սաթտըղլարընտա ճէգայի նագտի վիրմէքտէն գօրգմուշլար տըր , վէ վէրիլէն նարղ ֆիւտթլարը իւզրէ սաթտըղլարընտա դարար իտէճէքլէրինտէ , նարղ ուսուլլինն պիւթիւն պիւթիւն դալգ- մասը գըմընտա իսթանպուլա պիր իսթիտա կէօնտէրմիշլէր տիր . Հասան բաշա հագ- րէթլէրի պուլարտան պաղը միւթէպէրլէրի- նի հուգըրարընա ճէլպ իլէ , իտարէ իթմէ- յէն շէյլէրի խապէր վէրտիքլէրինտէ , օնա կէօրէ ֆիւտթլարընը գամմ իտիլէճէկինի , վէ օլ վագըթ գարարտան գուրթուլաճագ- լարըն նասիպթ վէրմիշլէր իսէտէ , պիղիմ էֆքեարըմըգա տախի , նարղ տէնիլլէն շէյ ֆուգարա վէ էսնաֆ իլին ֆայիտլի պիր չէյ օլմանըպ , իլա հէր վագըթ գարարը տըր :

Իզմիտ հագընտա մէքթուր հալատիլէ- րի վէրտիքտէն սօնրա , չուտու տախի ու- նութմանըգ մաթէէսսիլթ իսպլէ իթմէքլիլէ քի , հալեա արալըգ արալըգ , վէրկի թահի- լի իլին պիշարէ քէօլիլլէր սըղըշտըրմագ- տա օլուպ , մահպէտլէրէ աթըլմագտա , վէ հիշ տէլիլ իսէ եէվմի պիրէր մըգտար էթմէք վէրիլմէտիկինտէն աճ գալմագտա , էօթէյն պէրուլէ թէգքէրլէր եագարագ էթմէք իս- թէմէքտէ օլունտուղար տախի , էմիլիլլէ շա- եան սուրէթտէ մէսուլիմիլ օլմուշ տուր . պու հալի տէշէթմիլիլ իսէ , Սալթանաթը սէնիյեէնն շան ու շէրէֆ վէ շէֆգաթ ու , մէրհամէթինէ գէրէճէ եագըմմանալը շէօյ- լէ տուրսուն , Փուգարանը իգան իտէրէք , վէ աճ սագլանարագ վէրկի թահիլ իթմէք նէ Տէվէթի-ալիլլէնն շէրիաթը շէրիֆէսի , վէ ուսուլ ու նիզամաթը միւֆիտէսի իգթի- գասընտան տըր , վէ նէ տէ Հասան թահսին բաշա հագընթլէրի էլիլլէթ ու ֆէթանէթ- լէրինէ մուվաթըգ տըր . էկէր պիզ պու պապ- տէ եանլըգ պիր իսթա սէօյլէմէքտէ իսէք , տիւնեա թէրսինէ տէօնմէյն պաշլամը օլմա- լը տըր :

Լիսանն իշիթտիկիմիլլէ կէօրէ , իզմիտ եագընտա պուլունտան պիր գաշ գըթա Բուժ գարիլլէրի պիշարէկեանընա , մահաուլ վագ- թի պէտէլի ալընմագ իւզրէ , չէլէպի Նիգ- լագի հիմմէթիլլէ պիր մըգտար պուլտայ թէվզի իտիլտիքտէն պաշգա , միտրօպօլիտ էֆէնտի ճէնապլէրի թարափընտան տախի 50 չուվալ ուն իլտա օլունմուշ , վէ շանանը մէտն ու սէնա պուլունմուշ տուր :

— Կէրէք միւրան աղա Կարապետեան մա- րիֆէթիլլէ թօլանարագ թարափըմըգ իր- օալէ հիմմէթ օլունտան իեանէլլէրի , վէ կէ- րէք սայիր իեանէլլէրի եարընքի Մանգուժ- միգտէ իլան իտէրիգ :

— Տիւնքի կիւն իզմիր գօմիթէօլի թարա-
ֆընտան իրաւէն հիմնէթ օլունան 8 պին զօւ-
րուչ պէշլիք ազնէ իեանէյի ալմընզ տըր :

— Ետրըն ախլամ իւշիւնճիւ տէֆա օլա-
րազ , Նաուլթէաթրօսուլտա Վարդան Մա-
միկոնեան նամ մէշիւր թրաճէտեա , հասը-
լաթը Անճանուէր ընկերութիւնունա իհտա
օլունմագ իւզրէ , զայէթ միւքէմէլ սու-
րէթտէ իճրա գըլընաճաղընտան , ումարըզ
քի հէրքէս հազըր պուլունմաեա զայրէթ վէ
արզու իտէճէք տիր :

— . . . Միւէլլիֆ .

Էկին գաղաւթնտա վազը կարիշլա գարի-
էսինին Սուրբ կօզմօս թէսմիյէ օլունան պիր
մատուոռնու (քիւշիւք քիւիսէ) , Արէքի
գարիէսի էհալիսինն ճէպրէն գապիթ իթմիշ
օլմալարընը , վազթիյլէ զազէթայի միւթէպէ-
րինիզտէ չէնտ տէֆա վաաֆ իթմիշ օլուպ ,
վէ քէյֆիէթ իսէ իքի սէնէտէն զիեատե
տիր բաթրիքիսանէ մէճլիսինտէ սիւրիւնմէք-
տէ օլուուգտան պաշգա , կարիշլա էհալիսի-
նին հազգլը օլմասընա պիր գաշ տէֆա գա-
րար վէրիւմիշ , վէ հաթթա Պապը-ալիտէն
տախի էմրի ալի սաւըր պուլրուլարագ , մէք-
քիւր քիւիսէնին անախթարը քէնտիւրէր
թէսիւթ օլունմուշ իտէտէ , բաթրիքիսանէ
սօնրատան գարարընը տէյիթիւրէք , հէմ
թէքրարէն անախթարըն գապիթ իսիւմէսինէ
սէպէպիյեթ վէրմիշ , վէ հէմտէ չիմտիյէ
գատար պիր գարարը գապի իճրասը կէօս-
թէրէմէմիշ տիր :

. . . միւէլլիֆ , իշիթտիկիմիդէ կէօրէ ,
զաթէն բաթրիքիսանէտէ պիր Ս . պատրի-
արք հայր հաղրէթլէրիյէ , պազէն տախի
պիր իքի ազատան պաշգա քիմսէ պուլուն-
մատըղընտան , կէչէն ճիւմա կիւնիւ կարիշ-
լալըրար թէքրարէն կիթտիքլէրինտէ , հիշ պիր
լաեղըլը ճէվապ ալամատըղարընտան , Պիդ
պուրասընը բաթրիքիսանէ զանն իտիպտէ
միւրաճաաթ իթմէքտէ իտիք , մէկէր ի-
սէ Խանըլմագտա իմիշիդ , արթըգ պուլունտան
պէօյլէ պուրաեա կէլմէք տախի ապէս տիր
տէյէրէք տիշարը չըգմըշլար , վէ չիմտի իսէ ,
գաթթիք քիւիսէսի իտարէսինէ միւրաճաա-
թա պաշլամըշլար տըր :

. . . Միւէլլիֆ . պու քէյֆիյէթի իշիթ-
տիկիմիդտէ , զայրէթի միւիյէ վէ մէզնէպիյէ-
միգտէն նաշի (չիւնքի մէքքիւր գարիէլէրէ
ճիւրաաաշ օլան Ապուլէիս վէ կամուրկապ
գարիէլէրինտէն օլտուղուուգտան , չիմտիյէ
գատար չու թէպտիլի մէզնէպ իլլէթիւտէն
ազատէ գալմըշ իքէն , պիր տէֆա օրալար-
տա պաշլատըղընտա , պիդիմ քէօյլէրէ տա-
խի տիրաթ իտէրէք , պէյն էլ միլլէթ պիր
պիւրուտէթ վէ ֆէնալըգտա օ եիւզտէն հա-
թըլ օլմաեա պաշլաեաճաղընտա չիւքհէ եօզ
տուր) , չօզլարընը գանաթրարագ , չու սէվ-
տալարընտան վազ կէչիւրթմէքլիյէ չալըմըշ ի-
սէքտէ սէօզքար իթտիրէմէտիկիմիդտէն տիգէ
միւրաճաաթ իլէ , պու պապտէ բաթրիքիսա-
նէ վէ ումում միլլէթին նազարը տիգգաթընը
տապէթ իթմէքլիյէ իմմէթիւնիդի ընճայէ գա-
րար վէրմիշիդ տիր :

Շուսու տախի ունութմաեղ սէօյլէմէյէ
քի . մէքքիւր քիւիսէնին քէնտի մալլէրի օլ-
մասընա տայիր , կարիշլալըրար եէտինտէ ,
թա ճէնէթմէքեան Ֆաթիհ Սուլթան Մէ-

հէմմէտտէն գալմա ֆէրմանլարը պուլուն-
տուգաան պաշգա , մահէլլիստէն հիւքիւմէթ
թարաֆընտան մազպաթալարը տախի վար
իքէն , հիւնէշ կիպի աշիքէար օլան հազգ-
լարը իպթալ օլունմագտա տըր : իմտի . . .
միւէլլիֆ , պու մէքթուպուլուն մալլիստէ պիր
գըթա արիգէ տախի , Ապուլէիսիլէր , կա-
մուրկապլըրար , վէ Բիւնկեանլըրար թարաֆըն-
տան բաթրիքիսանէյէ տախի թազտիմ օլու-
նարագ , պարի հիշ տէյիլ իտէ , բաթրիքիսա-
նէնին էսկի , Խանի պիր քիշինին բրօթէսթօ-
տու խաթըր իշին թէք իտիլէն գարարը
իւզրէ , պու քէյֆիլէթին թէֆթիշ ու թէս-
վիլէտի պիր գօմիսիօնու մախսուաա իհալէ գը-
լընարագ , մէրգումանըն թէպտիլի մէզնէպ
իլլէթիւտէն պէրիգըլընմասընա հիմմէթ պուլ-
րուլմասը ընճա իտիլմիշ օլտուղուուտան ,
պու մէքթուպիւմիդին տէրճիւնէ հիմմէթ իլէ ,
քէնտի միւթալաանըղ տախի իլապէ իթմէ-
նիդի ընճա իտէրիդ :

1867 Նիսան 13

(Ինչաւր)

Պու քէյֆիյէթ տախի , սայիր նիշէ
քէյֆիյէթլէր կիպի ալէմին պիւրիկի պիր
քէյֆիյէթ օլտուղուուտան , կէրչի միւ-
թալաաեա հաճաթ կէօրմէյիդ . Ֆազաթ
չու գատարը իշար իտէրիդ քի , բաթրիք-
իսանէ էն սէֆի պիր հայտէ պուլունմագ-
տա օլուպ , վէ կէրէք երեսփոխան էֆէն-
տիլէր , վէ կէրէք ումում էհալի էօյիւմ
ուլգուսուեա տալմըշ կիպի պիր վապիթէ-
սիդիքտէ ափանկիւպար օլմագտա տըր .
պիդ պու կարիշլա քիւիսէսի մատուտինին
հէրգաշ տէֆա տիլլիէ միշ իսէք , մէրգու-
մանը հազգլը կէօրմիւշիւք տիւր . Ֆա-
զաթ , Ֆարգ իտէլիւմ քի պուլըրար հազգլը
օլմաեղպ , իլա Արէքի գարիյէլիլէր հազգլը
իմիշլէր , չօզ իյի , հալ պու քի բաթրիք-
իսանէ պէօյլէ պիր շէյի նիշին իքի սէնէ-
տէն պէրու սիւրիւքլէնտիրմէքտէ , վէ գա-
րար իւզէրինէ գարար վիւմէքտէ տիր .
մէկէրչի պէօյլէ պիր ֆէրմանլը սէնէտի
արաղի մէսէլէսինի տախի պիթիւրմէքիք-
տէ , պու գատար կիւճիւք վալ մը տըր ,
չօգ իյի , օնա տախի հազգ վէրէլիւմ .
լաքին , նէ աճայիպ շէյ տիր քի , բաթ-
րիքիսանէ քէսէմէտիկի պիր տալաեղ մա-
հէլ իլազմընէ , մէսէլա Պապը-ալիյէ ըա-
ճի իսէ Պապը-ալիյէ , վէ Էվլաֆը-հիւ-
մաեուեա ըաճի իսէ , օրաեա կէօնտէրմէ-
մէքտէ տիր . պուլունտան գաթի նազար ,
նէ աճայիպ շէյ տիր քի , բաթրիքիսանէ
չու գատար տիլլէնմիշ , վէ նիհայէթ իւլ
էմր , թէպտիլի մէզնէպտէ նէթիճէ վի-
րէճէք օլան պիր մէսէլէտէ , հազգըն գան-
ղի թարաֆտա օլտուղուու գազէթալար-
տա իլան իթտիրէրէք թէպրիյէյի վիւմէթ
իյլէմէյոր , վէ քէզալիք նէ սէպէպէ մէպ-
նի տիր քի , կիւնտէն կիւնէ աթըպ սիւ-
րիւքլէմէքտէն իսէ , պիր գօմիսիօնու մախ-
սուաա իհալէ իլէ թէպիլիյէսինէ հիմմէթ
իթմէյոր , մէկէրչի պու մատուտին տախի
պէօյլէ եիւզ իւսթիւնէ գալմասընա , վէ
բաթրիքիսանէնին Ֆաթիլ ու գէմմ օլուն-

մասընա , վէ էհալիլին մահզուլն ու մէյ-
եուա գըլընմասընա տախի , սայիր խու-
սուալարտա գարշըմըգա գաեա թաշը կի-
պի տաեաուրըղարը միսիլու , « փարասըլ-
լըգ մը » մուճիպ օլմագտա տըր :

Շիմտի , բաթրիքիսանէտէ պիր մօտա-
տահա չըգմըշ իտուկի իշիտիլմէքտէ տիր ,
չէօյլէ քի , մէճիս բաթրիք էֆէնտի հազ-
րէթլէրինտէն , վէ միւշարիլէյ հազրէթ-
լէրիտախի մէճիստէն թէչէք քի իթմէքտէ
իմիշ , եօզսա պուլունտան պիրիսի իսթի-
ֆա իթսէ , հէր իշ սըրասընա կիրէպիլի
իմիշ : Պաղըլար պու արատա թէնճէրէ իլէ
գաբաղընըն տարպը մէսէլիլի ճայիդ կէօր-
մէքտէ տիրլէր , լաքին . պիդ գանն իտէ-
րիդ քի , մէճիս իսթիֆա իթսէ , միլլէյէ
պիւլիւք պիր տօսթլուգ իթմիշ օլաճաք-
տըր , չիւնքի միլլէթ հէր իսիլիսի բաթ-
րիքտէն պէրլէմէյէ պօրճուլ օլմաեղպ ,
իլա քէնտիլէրտէն պէրլէմէքլիյէ հազգ-
լը տըր :

— Պուլունտան չէնտ մահ մուգատտէմ ,
Մըսըրտան պիր խայրիսահ գաթ թարա-
ֆընտան , իպրայիլ քիւիսէսի իշին թարա-
ֆըմըգա պիր ատէտ ֆրանսըղ լըրասը կէօն-
տէրիլիկին պիւրիւմիշ իտիք . պու տէֆա
չուսու տախի պիւրիլիքիքի , կէչէն կիւն-
լէր մէքքիւր լըրաեղ , օլ խուսուս իշին
իտանէ թօրլամագտա օլան արժ . տէր կա-
րապետ հայրըն պու թարաֆա կէլմիշ օ-
լան մախուու մինէ , քէնտի էմրի մուճիպին-
ճէ թէսիւմ իթմիշիդ տիր :

— Թըրհալատան կէլէն խապէրլէրէ
նէզարէն , Չէրքէս աթլըլար , պիր պէօ-
լիւք զօրպալարա թէսատիւֆ իլէ , մէր-
գումանը գուշատըպ քեամիլէն թար ու
մար իթմիշլէր տիր :

— Չարարը շազա . Հէր նասըլ օլ-
մուշտա գալմըշ իսէ , գապա տաալար
պէյնիստէ , էօթէտէն պէրու պիր ատէթ-
վար տըր քի , պիր թաղըմ ճահիլէր ,
նէթիճէսինի տիւշիւնմէյէրէք , ապրիլին
իւզթիտասընտա , պիր եալան իճատըլա
ատամ ալտաթմագտա տըրլար . Նասըլ
քի պու տէֆա , Խանի կէչէն ճիւմա կիւ-
նիւ , պաեաղը առամըն պիրիսի , խա-
քէօյտէ պուլունտան պիր Ֆամիլեաեա , էվ-
լասը իմպասըլա պիր մէքթուպ եազա-
րագ Թօր-գարուտա պուլունտան պիւ-
լիւք վալիտէլէրինին վէֆաթ իթտիկինի ,
վէ ճէնագէսինին տախի ճիւմա իրթէսի
կիւնիւ , Խանի ապրիլ պիրտէ գալտըրը-
լաճաղընը իշար իտէր : Մէքքիւր , Ֆամիլ-
եա մէքքիւր մէքթուպու օգուտուգտա
աղաեղպ սըզաշտըգտան պաշգա , խա-
քէօյտէն գալգարագ Թօր-գարուեա գա-
տար կիտէր եօյուլուր , վէ ճէնագէ վար-
տըր տէյի կիթտիկի խանէտէն իշէրու-
կիրտիքտէ , վէֆաթ իթմիշտիր զանն իթ-
տիլէրի գատընըն քէօյէտէ օթուրտու-

դուռնու կեօրիւր Վ. վէ հիւզնի մէտըրթէ
թէպտիլ օլուպ, վէ սօնուհտա ապրիլին
իպիթիտսը օլտուղունու տէրխաթըր իւ
տէր:

Պէօյլէ շագալարտան չօգ քարարլար
տօղաճաղը թապիի օլտուղունտան, էօյ-
լէ ճահիլէր պէօյլէ պաեաղը շագալարա
զին ու վազըթ սարֆ իթմէքսէն իսէ,
կէրէք քէսպ ու սանաթլարընու վէ կէ-
րէք սոյիլ մալիւմաթը միւֆիտէյէ չա-
լըշմալարընը նասիհաթ իտէրիգ:

... Խմբագիր:

Տօգթօր Կ. Գալուստեանին բշկական
հանճարին արդիւնքը ինծիանդին ծառայու-
թիւն մը ըրած ըլլալով, պարտ անձին կը
համարիմ հրապարակու երախտագիտութիւ-
նըս յայտնել:

Ընտանեացս գլուխ այն անձը, որմէ մի
միայն կախուած է քանի դառակաց հոգա-
տարութիւնն ու երջանկութիւնը, անմեկնե-
լի ցաւերով, հառաչանքներով եւ իբր մահ-
ուան առաւապանքներով կը տանջուէր քանի
մ'ամիս շարունակ, հետ պէտէ ումէ ինչա-
նայով: Բարեբաղդութեամբ մը վերոյիշեալ
Տօգթօրին զիմելով մեր վարանմունքն ու
երկիւղը անհեա եղաւ, որ մէկ քանի ան-
գամ դալով զգուշաւոր եւ ճարտար զործո-
ղութիւններով հիւանդն ազատեց, որն որ
քիչ յամանակէն բոլորովին կազդուրելով իր
ազանին պարտաւորութեանցն սկսաւ, եւ
ամբողջ ընտանիք մը քայքայման վտանգէն
ազատեցաւ:

Այստից ճանաչումն երեսան հանեց որ
բոլոր հիւանդութեան պատճառը արգանդի
ներքին կողմը պնդացեալ օտար նիւթի մը
պոյացութիւնն էր, որ անհրաժեշտ գործո-
ղութիւն կը պահանջէր կարուելու հանուե-
լու համար, ճարտար Տօգթօրը յաջողեցաւ
անվնաս կերպով եւ զիւրութեամբ իր հըմ-
տութիւնը պատկել, եւ զմեզ յաւիտեան եւ-
րախտապարտ բնել իր հմտութեանն ու մար-
դաօրական վարմունքին:

Կը խնդրեմ... Խմբագիր, որ աոյն եւ
բախտագիտական գրութեան անկիւն մը չը-
նորհէք Ձեր պատուական լրագրոյն մէջ, եւ
զմեզ նաեւ Ձեր ազնուասրտութեանը պար-
տական կաջունէք:

27 մարտ 1867 Ելուպ

Ս. Գ.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԵԼ

Պու տէֆա Ֆրանսատա Թահրիրի
ասաքիր խուսուսունա տայիր գօնուլան
եէնի նիզամ հագգընտա, 20 էեալէթ
Թարաֆընտան գապուլ օլունմամաընա
տայիր գափանին մէճիսինէ մահսէրլէր
Թագաթիմ գըլընմըշ տըր:

Վիեննանըն Յիւքիւնֆթ նամ դա-
գէթանըն գափինճէ Սըրպ իլէ Գարատաղ
պէյնինտէ ագուր մաւահէտէ պուլուն-
տուղու շիւրհէթիգ սուրէթտէ սահիհ-
մէշմիշ իմիշ: Մէզըրլըր արտնամէ 17 պէնտ-
տէն իպարէթ օլուպ, թալթ քէնտի քէն:

տիլէրինի մաւ հաֆագա իթմէք նիւթի իւ-
լէ իտուկի անլաշըմըշ տըր:

— Պափեւրա Միլլէթ մէճիսի Թարա-
ֆընտան 44 գուրահա գարշը 87 գուրա
իլէ, գաթ իթմէք ճէգասընըն մէն օլուն-
մաըր գարաւր վէրիմիշ տիր:

— Ուլաֆրանկա ապրիլ 28 տէ, Ավսթ-
րիանըն Ռէյլթրաթ մէճիսի, պիզգաթ
իմրէլաթ օր հազըթթիլէրի մարիֆէթի ի-
լէ քիւշաա օլունաճաղ իմիշ:

— Մէքսիգօտան կէլէն սօն խապէրլէ-
րէ նէգարէն, Մագսիմիլիէնին տիւշմէսի
բէք եաղլաշմըշ տըր: չէօյլէ քի պիր Թա-
րաֆտան Ժուարիսթիլէր քէսպի գուվ-
վէթ իտէրէք իլէրու երիւրմէքտէ իքէն,
Մագսիմիլիէն օրտուսունտան իսէ ասա-
քիր պըրպըզ գաշմագտա իմիշէր:

— Իսրանեա իլէ ինկիլթէրրա տէվ-
լէթիլէրի պէյնինտէ պիր մարագա գու-
հուր իթմիշ տիր, չէօյլէ քի Իսրանեօլ-
լար Թօրնասո իսմինտէ պիր ինկիլթ կէ-
միսի գապթ իթմիշ օլտու գլարընտան, ին-
կիլթէրրա հիւքիւմէթի Թարաֆընտան
պու պապտէ Իսրանեատան լազըմ կէլէն
Թագմինաթ մաթլուպ օլունմագտա վէ
Իսրանեա հիւքիւմէթի իսէ գապուլինէ
մուխալիֆէթ կէօսթէրմէքտէ օլտուղու
իլին, Մատրիտտէ պուլունան ինկիլթ
էլ շիսինէ եոյ թէղքէրլէրինի իսթէեիպ
կէրի կէլմէսինէ տայիր Լօնտրատան էմր
կէօսթէրլիմիշ տիր:

— Բուսիա տէվլէթի տախի 1839 ահտ-
նամէսինի իմգալամըշ օլան տէվլէթէրտէն
պիրիսի օլմաըր միւնասէպէթիլլէ, Բրու-
սիանըն Լիւքսէմպուրկ մատտէսինի դա-
րըշարմասընա գարշը տուրմագտա, վէ
գօնֆէտէրասիօն պօզուլմասը իլէ, 1839
ահտնամէլէրի տախի պօզուլմուշ օլմա-
երպ, մէզըրլըր ահտնամէլի իմգալամեան
տէվլէթէրին իլէ օլմատըգճա, Լիւքսէմ-
պուրկուն թէրք օլունամահաճաղը էֆ-
քեարլարընտա պուլունտուղու, նիմրէս-
մի սուրէթտէ Թասաթիգ օլունմուշ իմիշ:

— Ֆէնիանլար Թէքրարէն Գանատա
իւզէրինէ երիւրմէք նիւթիլինտէ օլուպ,
սէօյլէնտիկինէ նէգարէն, Ամէրիգա ճիւմ-
հուրու Ռէյիսի Մ. Ճօհնսըն Թարաֆըն-
տան, պու տէֆա մէրգուլմանէ միւսաա-
տէ օլունաճաղըմըշ, օն պին նէֆէր գա-
տար Ֆէնիանլար ճէնկէ հազըր պուլուն-
մագտա օլուպ, պունլարա գարշը կէլմէք
միւմքինսիգ Թախմին օլունմագտա տըր:

— Բրուսիա գրալընըն վէ Բուսիա իմ-
րէրաթօրունուն ֆարիս էքսըրիսիօնունա
կիլթմէլէրինէ տայիր Պէրլինտէ շիւրհէ օ-
լունմագտա իմիշ:

— Բրուսիա իլէ, ճէնուպի Ամանեա
հիւքիւմէթէրինտէն Հէս-Տարմշդատհիւ-
քիւմէթի պէյնինտէ ագուր մաւահէտէ
վազու պուլտուղու իշիտիլմիշ տիր:

— Շարգտա պուլունան Ֆրանսըզ տիրպ:

լօմաթլարընտա պիր թէպէտտիւլաթ վու-
գու պուլաճաղը սէօյլէնմէքտէ իտուկի
ֆարիստէն պիլտիրիլմիշ տիր:

— Քէպալիք թիվայէթէ նէգարէն, ին-
կիլթ տէվլէթի էլ շիլէրինտէ տախի թէ-
պէտտիւլաթ վուգու պուլաճաղ օլուպ,
Իսթանպուլտա պուլունան Լօրտ Լայընս ճէ-
նապլէրի, ֆարիսէ, վէ Թլօրանս էլ շիսի
Մ. Էլիսթ Իսթանպուլա էլ շի թայեին
գըլընաճաղար իմիշ:

Թ. Ա. Տ. Ր. Ն. Ա. Ո. Ի. Մ.

1867 ԱՊՐԻԼ 6 ՀԻՆԳԵԱՐԹԻ ԳԻՇԵՐ ԺԱՄԶԻ/
ՓԱՌԱՌՈՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄԸ ԱՍԻԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՆԴԵՍ Ս. Ա. Չ. Ս. Ս. Ս.
Ի. Ն. Պ. Ս. Ս.
Ա. Ն. Չ. Ո. Ի. Ե. Ր. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ
ՓՐԿԻՉ ՀԱՅՐԵՆԵԱՆ
ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԻՒՆ ԵՐԳԱՌԱՌՆ Ի ՎԵՑ
ԱՐԱՐՈՒ ԱԹՍ
ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ Պ. Ռ. ՍԵՏԵՃԻԱՆԻ
ԵՐԱԺԵՏՈՒԹԻՒՆ Պ. Տ. ՉՈՒՆԱՃԵԱՆԻ

Մ Ի Չ Ե Ր Գ

ԽՕՍԳ Ի ՎԵՐԱՑ Մ. ՆԱԼԲԱՆԴԻԱՆՏԻ
Ի Պ. Ռ. ՍԵՏԵՃԻԱՆԻ
Արտասանեալ Օրիորդ Ե. Գարագաշեանէ
ՏԱԼԵՐԳՈՒԹԻՒՆ Մ. ՆԱԼԲԱՆԴԻԱՆՏԻ
Արտասանեալ 'ի Վերգինիա Գարագաշեանէ
ՉԱԻԵՇՏ
ԴԱԳԱՂ ԵՒ ԽԱՂ

ԷԼ ՇԱՐԳ
ՅՕԹՕԿՐԱՅ ԵՒՐԳԵԹԻ
ՊԵՅՈՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ Ն. 439
Բուսի ապրիլ 20 տէն իթիպարէն մէզ-
քիւր ֆօթօկրաֆիսանէտէ ստիլըաճաղ
տըր:
Վեհափառ Գեորգ Կաթողիկոս հազ-
րէթէրինին Թասպիրի Թապիրի:
Պէյլիք գըթա
Գարթ ալպիւմ
Ն. Պ. Իշ պու Թասպիրիլէրի մէզքիւր
ֆօթօկրաֆիսանէտէն վէ իլէրունտէ կէօ-
թէրիլէնէք մահէլլէրտէն մատաա, սայիր
հէրնէրէտէ սաթըլաճաղ օլուր իսէ, գալպ
եախօթ Թագլիա մագամընտա Թուրու-
լաճաղ տըր:

ՍԱՀԻԳ ՂԱՋԷԹԱ
ԿԱՐԱԳԵՑ Տ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ
ԷԼՎԱՆՔ ՀԵՐԱԼՏԸՆ ԹԱԳԻԱՆԵՍԻՆՏԻ
ԳԵՑ-ՊԼԵՆԱՆ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ, ՅՕԹՕԿՐԱՅ ԸՅՏՈՒՆԸ
ԳԻՇԵՐԵԼԵՐ ԳԱՐԵՐԵԼԵԱ ՆԻՍԵՐՈ 1867: